

Informačný list predmetu

Akademický rok 2024/2025

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FF UCM
Kód predmetu	KFIL/mdOmlp-J/22
Názov predmetu	o mieste logiky v poznaní
Rozsah	2P
Počet kreditov	3
Vyučujúci	doc. Mgr. Tomáš Čana, PhD. (prednášajúci)

Podmienky na absolvovanie predmetu

Priebežné hodnotenie je za aktívnu účasť študenta na prednáškach. Na konci semestra študent absolvuje písomný test, na základe ktorého získa záverečné hodnotenie. Klasifikačný stupeň bude určený na základe stupnice (v %):

A (100 – 92), B (91 – 83), C (82 – 74), D (73 – 65), E (64 – 56), Fx (55 a menej).

Priebežné hodnotenie

Priebežné hodnotenie je za aktívnu účasť študenta na prednáškach.

Záverečné hodnotenie

Na konci semestra študent absolvuje písomný test, na základe ktorého získa záverečné hodnotenie.

Výsledky vzdelávania

1. Vedomosti: Študenti získajú absolvovaním predmetu vedomosti o mieste logických pravidiel – teda pravidiel, ktoré pri našich transformáciách informácií vždy uchovávajú pravdivosť, – v štruktúre nášho poznania. Ide o aktuálnu tému, ktorá sa v posledných desaťročiach teší značnej pozornosti teoretikov rôzneho zamerania.
2. Zručnosti: Absolvovaním predmetu nadobudnú študenti určitú mieru komunikačnej zručnosti, ktorá im umožní v budúcnosti primeraným spôsobom sa vyjadrovať v podobných situáciách.
3. Profesijné kompetencie: Vzdelávací proces prinesie v prvom rade dôkladné pochopenie problematiky, ktorá spadá do predmetného rámca a tiež toho, akým spôsobom sa v ňom argumentuje. Študenti budú poznať všetky dôležité „izmy“ z oblasti teórie logického poznania a budú mať hmatateľnú predstavu o tom, čo sa za nimi skrýva. Dokážu ovládať jej pojmový a terminologický aparát.
4. Prenositel'né kompetencie: Absolventi predmetu si aktívne osvoja kritickú inteligenciu a schopnosť pozeráť sa na známu, obvyklú vec inak, celkom novým spôsobom.

Stručná osnova predmetu

- úvod, základné informácie o podmienkach absolvovania predmetu a dátumoch
- o pojme logickej operácie a platného usudzovania
- o štruktúre logického jazyka, základné a odvodené pravidlá, priamy a nepriamy dôkaz
- dva Wittgensteinove názory na miesto logiky v poznaní: Tractatus a Skúmania
- o unikátnom statuse logických pravidiel, prečo sa nedajú za normálnych okolností odmietnuť (?)

- Dummettova interpretácia unikátneho statusu, radikálny konvencionalizmus
- Stroudova interpretácia, esenciálne a zároveň kontingentné logické pravidlá
- Bakerova interpretácia, non-kognitivismus vo filozofii logiky
- kritická reflexia Dummettovej interpretácie unikátneho statusu
- kritická reflexia Stroudovej a Bakerovej interpretácie
- kritická reflexia dvoch Wittgensteinových názorov: Boghossian, Haack, Wright
- zhrnutie problematiky, o mieste logických pravidiel v štruktúre nášho poznania

Sylabus predmetu

- úvod, základné informácie o podmienkach absolvovania predmetu a dátumoch
- o pojme logickej operácie a platného usudzovania
- o štruktúre logického jazyka, základné a odvodené pravidlá, priamy a nepriamy dôkaz
- dva Wittgensteinove názory na miesto logiky v poznaní: Tractatus a Skúmania
- o unikátnom statuse logických pravidiel, prečo sa nedajú za normálnych okolností odmietnuť (?)
- Dummettova interpretácia unikátneho statusu, radikálny konvencionalizmus
- Stroudova interpretácia, esenciálne a zároveň kontingentné logické pravidlá
- Bakerova interpretácia, non-kognitivismus vo filozofii logiky
- kritická reflexia Dummettovej interpretácie unikátneho statusu
- kritická reflexia Stroudovej a Bakerovej interpretácie
- kritická reflexia dvoch Wittgensteinových názorov: Boghossian, Haack, Wright
- zhrnutie problematiky, o mieste logických pravidiel v štruktúre nášho poznania

Odporúčaná literatúra

- WITTGENSTEIN, L. 1979. Filozofické skúmania. Bratislava: PRAVDA, 274 s. ISBN 141-164035-3.
- WITTGENSTEIN, L. 2003. Tractatus logico-philosophicus. Bratislava: KALLIGRAM, 231 s. ISBN 80-7149-600-6.
- WITTGENSTEIN, L. 2006. O istote. Bratislava: KALLIGRAM, 182 s. ISBN 80-7149-799-1.
- DUMMETT, M. 1966. Wittgenstein's Philosophy of Mathematics. In: Pitcher, G. (ed.): Wittgenstein, The Philosophical Investigations. New York: DOUBLEDAY AND COMPANY, s. 420 – 447. ISBN 66-24340.
- BAKER, G. 1988. Wittgenstein, Frege and the Vienna Circle. Oxford: BLACKWELL, 274 s. ISBN 0-631-14704-7.
- TUGENDHAT, E – WOLF, U. 1997. Logicko-sémantická propedeutika. Praha: REZEK, 237 s. ISBN 80-86027-02-3.
- SOUSEDÍK, P. 2001. Logika pro studenty humanitních oborů. Praha: VYŠEHRAD, 222 s. ISBN 80-7021-509-7.
- ČANA, T. 2013. Wittgenstein on epistemological status of logic. Filozofia 68, 4: 309-318. ISSN 0046-385X.
- ČANA, T. 2020. O pôvode pravidiel. Wittgenstein a jeho kritici. Trnava: Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave, 138 s. ISBN 978-80-572-0040-6.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu

slovenský, český, anglický jazyk

Poznámky

časová záťaž študenta: 90 hodín, z toho:

Prezenčné / Kombinované štúdium (P, S, C): 24 hodín

samoštúdium: 66 hodín